

TÝDENÍK ODBOROVÉHO SVAZU KOVO

Dnes v čísle:

- AKTUÁLNĚ O KOLEKTIVNÍM VYJEDNÁVÁNÍ (str. 3)
- PRÁVA AKCIONÁŘE (str. 4)
- ŽIVOTNÍ MINIMUM (str. 4)
- PRÁVNÍ PORADNA (str. 4)

Slovo předsedy

V minulém příspěvku jsem vám sdělil svůj názor na transformaci orgánů OS KOVO a jejich personální obsazení. Opakuji — zástupci mandátových obvodů ve federální radě a představitelé SMO v představenstvu jsou voleni ve svých mandátových obvodech a SMO, předpokládáme, že struktura těchto orgánů na sjezdech se nebude měnit, dojde jen k rozdělení v republikových svazech a není tedy důvod převolení.

Jiná situace je ve vrcholových funkcích, a to odlišná ve Slovenské a České republice. V České republice patrně dojde k výrazné změně, a proto navrhuji uvolnění všech vrcholových funkcí a nové volby. Volba znamená rozhodnutí velmi závažné. Nejen pro tento úhel, ale i pro volby budoucí — v ZO, MO, SMO — se s vámi chci podělit o zkušenosti (aniž bych je někomu vnucoval) z tříletého působení v odborových funkcích od předsedy ZO až po předsedu svazu a člena představenstva ČMK OS. Které vlastnosti a schopnosti odborového funkcionáře prospívají, které škodí, jak tedy vybírat? Sebelepší struktura odborové organizace na kterékoliv úrovni selhává, pokud není vyplněna kvalitními funkcionáři. A vlastnosti, jako je „revoluční bojovnost“, nestačí.

Odborový funkcionář by měl být osobnost, která má a nebojí se prosazovat vlastní názor, ale přitom má schopnost naslouchat druhým, sám argumentovat a současně korigovat své názory dle argumentů druhých, schopnost vést a přitom pracovat v týmu. Kdo se stále odvolává na to, že se podřizuje vůli pléna (na všech úrovních) a vlastní názor zveřejnit odmítá, se často alibisticky kryje, a přitom za účelem neplnění svých skrytých, zhusta osobních zájmů, ostatními manipuluje.

Odborový funkcionář musí být schopen využívat odborový profesionální aparát a především využívat výsledků jeho práce. To znamená, že musí umět dát aparátu jasné zadání v souladu s koncepcí rozhodnutím orgánu, zkontrolovat, zda výsledek práce aparátu tomuto rozhodnutí odpovídá a především materiálu, zpracovanému, aparátům porozumět tak, aby mu skutečně argumentačně sloužil při jednání s partnery. Kvalitní partner (státní úředník, poslanec, manažér, politik) velmi

rychle pozná míru schopnosti s ním jednatého odboráře (a naopak to platí také), z toho si odvodí úroveň a důležitost organizace, kterou funkcionář reprezentuje, a samozřejmě podle toho také ke spolupráci přistupuje. V tom horším případě, kdy pozná, že odborový partner je jen jakýmsi přenašečem informací, s milým úsměvem řekne, že si materiál prostuduje a půl hodiny po jednání už o něm neví.

Odborový funkcionář musí být schopen uchovat si nezávislost, být odolný proti korupci i pochlebování, nesmí se opíjet vlastní moci a nechat se opájet moci nebo postavením partnera. Často musím čelit snahám o využití odborů a politickými stranami, tak i ze strany zaměstnavatelů, spekulantů a různých zájmových skupin. Tyto snahy jsou někdy velmi rafinované, hraji i na takové lidské vlastnosti, jako je ješitost, touha po majetku nebo moci, zajištění budoucí existence apod. Je údem odborového funkcionáře stýkat se s výraznými osobnostmi veřejného života. Pokud sám není takovou osobností, může se snadno dostat pod vliv jiného, a aniž si to třeba včas uvědomí, zatahuje pod tento vliv celou odborovou organizaci. Jistě každý například pochopí, jak lákavé je pro politika, usilujícího a důležitějšího postavení ve své straně, přitáhnout pod vliv své partaje část odborů.

Je v zájmu členů odborů vybírat si do funkcí na všech úrovních zástupce rovné, schopné koncepční i drobné práce, demokraticky založené. A uvědomit si zároveň, že populismus není demokracie, politikaření není politika (ani odborová). Jan Uhlíř

Otázka pro:

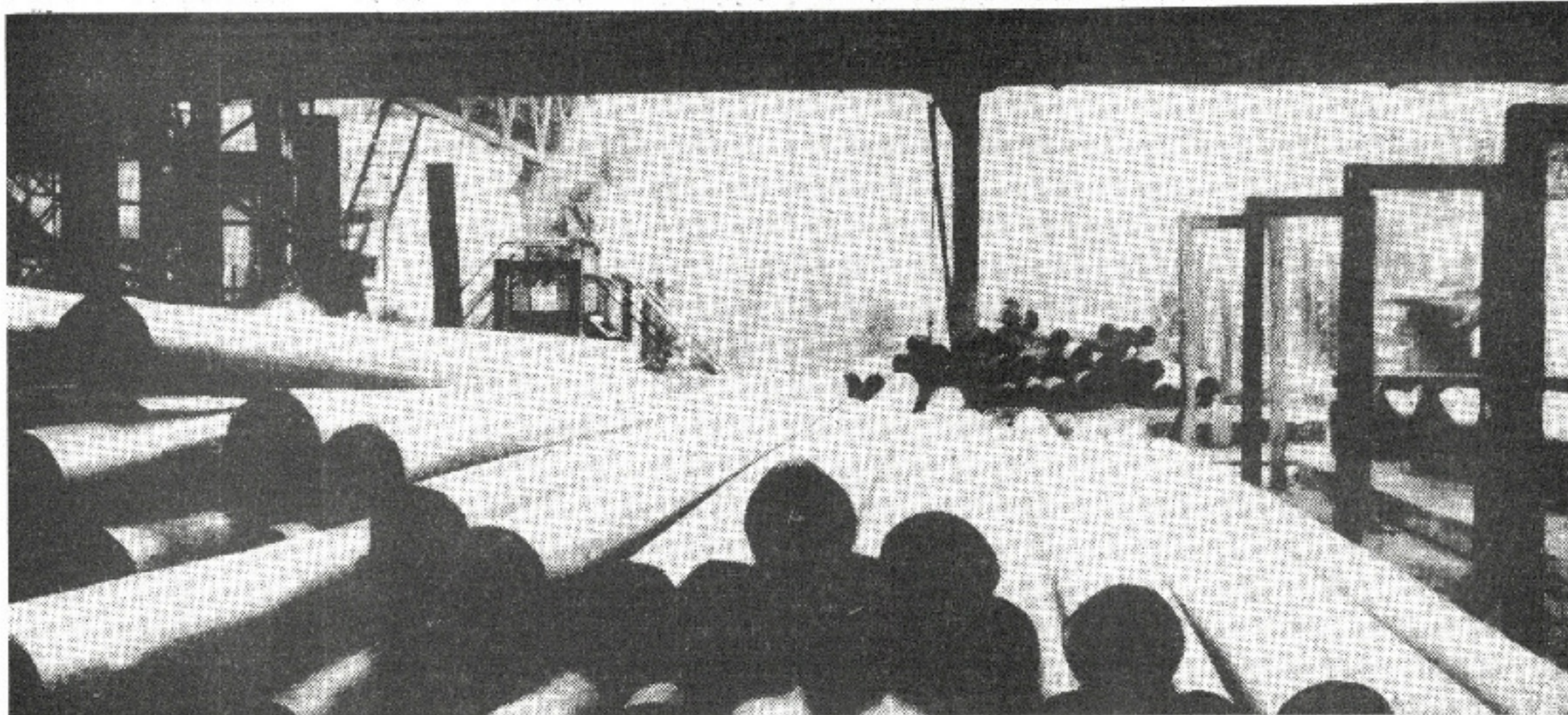
JIRIHO RÜCKLA, MAJITELE FIRMY
A. RÜCKL A SONS

Co pro vás jako majitele firmy, který by měl mít enormní zájem na co nejvyšším zisku, znamená pojem personalistika?

Možnost pracovat v rodinném podniku na postu majitele mi umožňuje v praxi uplatňovat své představy o personální politice. Personalistiku nechávám pouze jako vyplnění vstupní karty a následně anonymní osud zaměstnance. Naopak, tuto činnost chápu jako kontinuálně pokračující starost a snahu o soulad nejen v pracovním prostředí, ale i v prostředí rodinném. Smyslem je mít zaměstnance, kteří pro firmu žijí, kteří vědí, že kromě spravedlivé odměny za vykonanou práci mají v sobě i jistotu, že nejsou svého zaměstnavatele lhostejní i po soukromé stránce, že mohou kdykoliv přijít, svědčit se svými problémy a v případě potřeby očekávat i pomoc. Nad rámec kolektivní smlouvy se snažím i jinými aktivitami po-

moci svým zaměstnancům v tomto roce, kdy se dopady probíhající ekonomické reformy promítají do jejich ročních rozpočtů a peněžánek. Proto si budou moci v pravidelných týdenních cyklech nakoupit základní potraviny dlouhodobějšího charakteru za velkoobchodní ceny, rovněž tak drogistické zboží. Tento prodej tedy nebude pro firmu ziskový, všechny ztráty s tím související naopak bude hradit. V okresním městě jsou uzavřeny dohody s některými obchody, kde si budou moci zaměstnanci zakoupit například textilní zboží se slevou.

V souvislosti s potřebou kvalitních zaměstnanců, kteří budou mít již od mládí vztah ke svému zaměstnavateli, bych rád uskutečnil od nového školního roku převod učňovského oboru do mé firmy. Již nyní si však veškerou odbornou práci a výuku specializovaných předmětů zabezpečujeme sami. -jen-

DĚLENÍ ODBORÁŘŮM NEPROSPĚJE

ZE SPOLEČNÉHO ZASEDÁNÍ PŘEDSEDNICTVA ČESKÉ A MORAVSKOSLEZSKÉ VÝKONNÉ RADY

Hlavní akcent společného zasedání představenstev České a Moravskoslezské výkonné rady (Praha 13. 1. 1993) byl položen na dva body. Byla jimi zpráva a diskuse ke stavu projednávání a uzavírání svazové kolektivní smlouvy a otázka vnitřní struktury Odborového svazu KOVO v České republice.

Podle informací Ing. Václava Kučery v současnosti pokrývá svazová kolektivní smlouva zhruba 40% kováckých organizací. Po jejím převzetí jinými svazy, sdruženími ve Svazu průmyslu České republiky, se procento podstatně zvýší. Podnětem k diskusi kolem kolektivních smluv byl návrh předsedy OS KOVO Jana Uhlíře, zda z důvodu cenového boomu zastavit jejich další podepisování. Garant kolektivního vyjednávání v našem OS Milan Stěch vysvětlil důvody, pro které by se podepisování zastavovat nemělo. Žádáme-li od sociálních partnerů přístup, který je zárukou gentlemanského jednání, musíme ho akceptovat i my odboráři. Navíc ve mzdové části KS je již kalkulováno s nárůstem životních nákladů do výše 7% z důvodu daně z přidané hodnoty. V případě dalšího růstu cen doporučíme ZO, aby při sjednávání

svých podnikových kolektivních smluv žádaly kompenzaci zvyšování životních nákladů. Po zvážení všech přednesených návrhů a rozboru situace se členové představenstev rozhodli v podepisování KS pokračovat. U těch partnerů, se kterými ještě smlouva podepsána nebyla, bude dbát, aby byl nárůst brán v úvahu. Všem základním organizacím je OS KOVO při uzavírání jejich podnikových smluv připraven poskytnout účinnou pomoc.

Změna státoprávního uspořádání CSFR a jeho rozdělení na dvě republiky se dotýká také OS KOVO. Odboráři jsou součástí společnosti a tak žádná dělní v ní nemůže jít mimo ně. Jednou z podmínek další existence OS KOVO v České i Slovenské republice jsou stanovy, které by měly schválit delegáti dubnového kováckého sjezdu. Za tímto účelem, ale i pro potřebu organizačního zajištění sjezdu, rozdělení majetku apod., se schází pracovní komise. Velmi podstatnou otázkou, která zůstane nezdopovězena až do sjezdu, se jeví další uspořádání OS KOVO v České republice. I na společném zasedání představenstev došlo na první „lamání chleba“, když se všichni vyjadřovali k návrhu za-

chovat společný jednotný svaz KOVO v České republice, nebo zda svazy dva. Většina názorů preferovala následný model: jeden svaz představující jedno ekonomické centrum, jedna řídicí orgán s tím, že některé aktivity OS KOVO, nemající nutné vazby na centrální orgány (například vzdělávání), by mohly být koordinovány z centra mimo Prahu, dále zachovat sdružení mandátových obvodů, mandátové obvody a základní organizace, s jednoznačným posílením pracovišť regionů. Objevily se však i když ojedinělé, názory na zachování dvou s odvozem členských příspěvků do Čech a na Moravu. Pak ale nelze hovořit o jednom svazu. Vzpomínáte, co vedlo k samostatnosti slovenské kolegy? Právě tento požadavek. A není vyloučeno, že pro českou část kováků by to byl precedens, který vznikl dvou svazů. Je dobře, že se členové představenstev vyjádřili. Jsou volenými zástupci mandátových obvodů a právě oni musí být schopni na základě dobrých argumentů říci svým členům, co by pro ně bylo nejlepší. A na nich záleží, aby vše zvážili a rozhodli se pro dobro celé kovácké základny. Tato zpětná vazba musí přeciizně fungovat. Zavrhneme proto

mýšlenku dělení kováků v České republice a věřme, že zvítězí zdravý rozum. Moraváci svým správným váním o uspořádání svazu, kterým prezentovali v koledech a při stávkové jednání — „jeden ústředí — dosvědčovali, že chtějí jednotný společný svaz. Už abychom měli tento problém za sebou. Abychom se přitísť nezabývali tabanicemi kolem struktury svazu a nezapomněli na pomoc základním orgánům začít v kováckých podnicích. Vždyt úkolem OS KOVO je starší se o lidi, cílem jsou spokojení a šťastní.

V těchto dnech však musíme u stránkách Kováka otevřít širokou diskusi na téma: Jak dál v Odborovém svazu KOVO v České republice. Píšte nám své návrhy nejen na vnitřní uspořádání svazu, ale i podněty pro další práci. A všichni společně si zkusme odpovědět na otázku: Kому můžeme rozdělení až dosud silného odborového leandra, jakým bezsporně KOVO i v České republice je, přisloužit? Odborářům určitě ne, je mimo jakoukoli diskusi. Blanka Kramolišová

EVROPSKÉ RADY PRÁCE

INFORMACE PRO ORGANIZACE, VE KTERÝCH JE, ČI KAM SE CHYSTÁ VSTOUPIT ZAHRANIČNÍ KAPITÁL

Willy Buschak z Německa, jeden z předních odborníků, pokud jde o Evropské rady práce (ERP), napsal ve své brožurce k tomuto tématu: „Evropou oběhává strašidlo. Je to přízrak, který vyráží studený pot po tělech manažerů a ředitelů nadnárodních společností. Tento duch slýká na jméno Evropská rada práce. Tak jako každé strašidlo, které si zaslouží své jméno, i tohle má svůj příběh.“

Tento příběh se odvíjí spolu s vývojem evropské ekonomické integrace, který přinesl další internacionalizaci průmyslu, mj. v podobě nadnárodních společností, jež sídlí či působí v Evropě. Zaměstnanci těchto společností, zastupovaní svými odbory, nahledli nutnosti společného vystupování vůči managementu, a přirozeně se snažili tuto svou činnost opřít o dokumenty a instituce ES. Tak vykráčeli v 70. letech na velmi dlouhou cestu konsolidování svých vlastních orgánů, která ještě dodnes neskončila.

Za první krok v tomto směru lze považovat návrh státi se Evropské akciové společnosti z roku 1975, v němž se uvádělo, že je nutno vytvořit Evropskou radu práce, pokud by příslušná Evropská akciová společnost měla alespoň dva koncerny v různých členských státech ES. Tento návrh zahrnoval rozsáhlé práva na informace, právo na automatické poskytnutí všech psaných dokumentů, zasílaných akcionářům, od ERP bylo podpořeno tohoto návrhu nutno získat souhlas

laští kovoprůmyslu, působících v Evropě, mezi nimiž jsou kolosy jako Thomson Consumer Electronics, Bull, Volvo, Grundig, Volkswagen a další zahájily už jednání o vytvoření ERP. V některých případech (Bull, Thomson CE či VW) již došlo k ustavení ERP a dokonce k podepsání dohody. To je i případ Volkswagenu, kde dohoda byla podepsána v březnu 1992. Proto jsme také již v dubnu loňského roku mohli žádat o nějakou formu či status zastoupení odborů mladoboleslavské Škodovky v této ERP — což se realizovalo.

Mohl bychom tedy říci, že vedení jmenovaných koncernů se v zájmu „udržení“ sociálního smíru (a tím i nerušené výroby) rozhodlo vyrovnat se se strašidlem rozumem a v intencích racionálního myšlení konce 20. století. Kovácké odbory v České republice, na Slovensku, v Maďarsku a Polsku (tj. v zemích, kde již dosáhly plného členství v Evropské federaci kováků — EMF — a mají tak přístup i k aktivitám EMF) velmi potřebují Evropské rady práce. Znamenají pro ně cenný a mnohdy jediný — zdroj informací o záměrech managementu a o sociální, ekonomické a pracovní právní situaci nadnárodních koncernů, jehož se jejich podnik stal součástí. Pro kolegy ze ze-

65 nadnárodních společností v ob-

Slovičkaření

Jak první letošní číslo Kovák tak i deník Rudé právo, přines informace o uzavření kolektivní smlouvy vyššího stupně. Obě tiskovny ve vztahu ke mzdové části plánují kolektivní smlouvy používat pojem minimální mzda.

Z hlediska laického pohledu minimální mzda v těchto případech chápána jako nejmenší možný výdělek, na který mají zaměstnanci podniků po uzavření výše kolektivní smlouvy nárok. Přesnost je však nutno uvést, toto je garantováno dohodnutou výší nejnižšího mzdového tarifu, která může být vyšší, než zák. nem stanovená výše minimální mzdy.

Kolektivní smlouvou nelze si novit minimální mzdu, není však omezena hranice pro sjednání v širší mzdové tarifu, b hem kolektivního vyjednávání. (je)

Faxujte, telefonujte

REDAKCE KOVÁK

(02) 236 97 67

nám. W. Churchilla 2

113 59 Praha 3

Týden ve výkonných radách

Čechy

Odborový svaz KOVO je výrazně respektován nejen ve strukturách odborových (v Československé komoře odborových svazů, majetkových sdruženích i v evropských a světových kováckých federacích), ale rovněž zaměstnavatelskými organizacemi, státními úřady i v současných podmínkách v České republice vůči veřejnosti vlivnými masmédy (které obecně odborové práci nepřejí). Zatím Proč říkáme zatím?

V roce 1990 jsme na rozdíl od jiných odborových svazů byli natolik rozumní, že jsme kovácké odbory nerozdělili na několik odvětvových nebo regionálních svazů. Tim jsme udrželi možnost koncentrace sil velké odborové organizace a současně vytvořili ekonomické podmínky pro profesionální pracoviště v centru a alespoň v úrovni bývalých krajů (metodická pracoviště). Samozřejmě víme, že to je málo a hledáme cesty a zdroje, jak rozšířit profesionální pracoviště do menších územních oblastí blíže k základním organizacím. Známe situaci jiných odborových svazů — čím je svaz menší, tím méně možnosti má jeho centrální působení a současně tím méně pomoci může poskytovat do základních organizací. Jednoduše na to nemá ani prostředky, ani lidi, ani autoritu. Dvě nebo více center znamená tržštění sil ve směru většího působení odborového svazu, zvýšení nákladů a snížení odborné úrovně těchto center a v konečném důsledku i výrazné snížení možnosti regionálního a místního působení směrem k základním organizacím. Je to stejné jako v rodině — veškeré pro 4 členy je levnější než čtyři samostatně vařené večeře každým zvlášť a zbytek i na něco jiného pro každého rodinného příslušníka.

To je první „zatím“ — na sjezdu máme možnost rozhodnutím o budoucí struktuře kováckých odborových svazů v České republice rozhodnout buď o jejich oslabení nebo posílení. A bylo by zločinem vůči členské základně rozhodovat pod vlivem osobních zájmů.

O této otázce bylo v minulém týdnu na půdě OS KOVO velmi diskutováno, a to v komisi pro přípravu novelizace stanov OS KOVO a na zasedání předsednictva Sdružení České a Moravskoslezské rady. Členové komise pro stanovování výkonných rad v České republice, kteří se práce zúčastnili, mají na tuto problematiku v principu jednotný názor. Lze jej stručně charakterizovat takto: jeden republikový svaz s jednotlivými svazovými orgány, (tj. jednotnou radou, předsednictvem atd.), jednotným vedením, silná provázanost na sdružených mandátových obvodů a mandátové obvody dle současných výkonných rad České a Moravskoslezské přes místopředsedy a tajemníky OS KOVO, možnost vytváření společných orgánů několika sdružení mandátových obvodů nebo mandátových obvodů dle vývoje situace a potřeb základních organizací a především zaměření na mandátové obvody jako bazosprostřední jednotku, sloužící základním organizacím vč. zvýšení profesionální pomoci základním organizacím. Tedy silně, jednotně a účinně centrum a maximální pomoc regionům a základním organizacím.

Na zasedání předsednictva sdružení byla situace poněkud jiná. Česká část předsednictva a přibližně polovina předsednictva Moravskoslezské rady má shodný názor jako práce se účastníci členové komise pro stanovování. Ostatní kolegové z Moravy přednesli určité, ne zcela jednoznačné spektrum jiných názorů směrem ke dvěma výkonným radám, přičemž zcela jasný názor na dvě výkonné rady jako prakticky suverénní reprezentanty dvou právnických osob (jedna pro Moravu a Slezsko a druhá pro Čechy), spojených v jakési konfederaci zazněl (od dvou účastníků) jednání. Takové řešení samozřejmě znamená dva nebo dokonce tři centrální aparáty s odpovídajícími náklady, sníženou zárukou jednotného postupu a s výrazným prvkem dualismu, který byl nejen příčinou nestability v Československém státě, ale jehož odstranění v našem odborovém svazu (tehdy dualismus Československá komora — Slovenská komora), bylo jedním ze závažných argumentů při rozdělení Československé komory OS KOVO na minulém sjezdu na dvě rady — tedy systém tří rad místo dvou. Je totiž obecně známé, že každý systém složený ze dvou složek je ten nejméně stabilní.

Na podporu dvou suverénních výkonných rad v České republice se v KOVÁKU objevil i argument vzoru odborového svazu horníků. Považují za nutné tuto poněkud zkrácenou informaci uvést na pravou míru. Hornický svaz tvoří dvě složky, ale celkem pět. Přičemž některé jsou vytvořeny podle regionů uhléňské těžby, další odvětvově s celorepublikovou působností (nafta, geologický průzkum atp.). Ostatně, právě v současné době vzniká společná zaměstnavatelská organizace z některých částech na Ostravsku a na Kládensku a horníci v odborech patří na tuto novou situaci budou muset také reagovat.

A moje stanovisko? Samozřejmě jednotný svaz v České republice se společnými orgány a podpora regionů a ZO! Opak by potvrdil slůvko „zatím“ v úvodu.

Druhé „zatím“ bylo diskutováno rovněž nad stanovami i v předsednictvu. V žádných odborech nemůže být tak závažný vrcholový orgán, aby jeho práce mohla být skutečně účinná bez aktivní spolupráce s členskou základnou, která je reprezentována základními organizacemi. A tady nám to drhne. Základní organizace si většinou vzpomenu na OS KOVO pouze v případech, kdy se přímo jejich členové dostanou do potíží. Filozofie „vy nám pomáhejte, ale po nás nic nechtejte“ je neúnosná. Neexistuje totiž žádná „my“ a „vy“. Je jenom „my všichni“. Proto bude nutné i v novelizovaných stanovách zesílit vazbu člen — ZO — svaz, nejen v prá-

vech, ale i v povinnostech. Klasický příklad o nepříteli účinném pocitu solidarity a vlastní angažovanosti máme v současné době. Svaz KOVO je v čele tripartitních jednání a tlaku na zaměstnavatele a vládu v souvislosti s cenovým výbuchem. A reakce ze základních organizací? Výrazně souhlasná, bohužel však typu „Je dobře, že s tím něco děláte, chceme rychle výsledky, ale nás do toho netahejte“. A základní organizace zajímá výhradně situace v jejich podniku, u sousedů již ne. Centrální svazu bez aktivní podpory členské základny a vzájemné solidarity by jistě velmi rychle respekt u partnerů ztratila. To je tedy to druhé „zatím“.

Jan UHLÍŘ

Morava a Slezsko

O tom, jak viděl pracovní týden od Bohdany do Citřada, nebo lépe řečeno od 11. ledna do 15., respektive 16. ledna, odpovídá předseda Moravskoslezské rady OS KOVO Vladimír Komárek.

Hned v pondělí jsem v Olomouci jednal s ministrem práce a sociálních věcí Jindřichem Vodičkou. Předmětem jednání bylo to, co nás nejvíce páli — problémy větší nezaměstnanosti na Moravě než v Čechách a všeho, co s tím souvisí. Hovořili jsme o restructuralizaci hutí, zviditelnění tohoto problému, který čeká především severní Moravu. Jižní Moravu se více týkalo momentální řešení nezaměstnanosti, kterou by mohly řešit projekty veřejných prací. Ministr přislíbil svou účast na jednání i na aktech předsedů základních organizací, kde by se měl k řešení nezaměstnanosti vyjádřit, což se týká také zminimalizování sociálních dopadů a připravované legislativy. V této souvislosti chci říci, že dvěma k projednávání moravských problémů máme otevřené v ústí ministerstva.

Mnohdy musíme suplovat práci Československé komory, protože mě ani tak nezajímá, i když se to na první pohled může zdát divné, kolik stojí kilo hovězího masa, protože to mě má zajímat jako občana, který se musí obracet kvůli tomu na své poslance, na koalici politické strany. Mě především zajímá zpočátku privatizace a s tím související obrovské problémy, očekávané už v tomto roce. Podle Českého statistického úřadu je platební neschopnost tak obrovská, že 63 % firem má zbankrotovat. Podpora drobného podnikání je v podstatě teoretická, není řešení nezaměstnanosti v tomto směru, že všechny nezaměstnané nebyly předat na podnikatele. Hospodářství musí být funkční, aby čelilo změnám, na které dosud nejsme připraveni.

Další den jsme se s Janem Fismolem na ministerstvu hospodářství ČR zajímali o řešení učňovského školství, které je v okruhu zájmů naší činnosti. I na tuto otázku musíme být připraveni a reagovat na ni včas a konstruktivně.

Dále jsem téhož dne navštívil ministerstvo průmyslu a obchodu. Šlo mi o účast ministra Vladimíra Dlouhého na našich aktech, abychom včas reagovali na restructuralizaci hutí. Tuto otázku chceme vysvětlit ve spolupráci se všemi kompetentními našimi odbory, kteří jsou v hutích zaměstnaní. A nejen jím, vždyť ani občané mnohdy nevědí, co se pod pojmem restructuralizace sleduje.

Předsedkyně odborové organizace Sigma Olomouc mě další den informovala o složité situaci, do které se firma dostala tím, že její projekt na přímý projekt nebyl na příslušném ministerstvu schválen ani po 17 měsících. Proto jsme vyvolali mnoho jednání a zachránili, co se dá. Paradoxní je, že nás, tedy i ministra J. Vodičku, v olomouckém regionu o dva dny předtím informovali, že mají nulovou nezaměstnanost a nečekají výraznější změny. V zářetí se dovídám, že Sigma Olomouc zastavuje výrobu a je možné, že propustí 1300 zaměstnanců. To je konkrétní příklad, jaké některé ministerství úředníci mají regionální znalosti.

Třináctého, i když ne v pátek, se uskutečnilo v Praze společné zasedání předsednictva České a Moravskoslezské rady OS KOVO, na jehož programu byla především zpráva o kolektivním vyjednávání svazových kolektivních smluv pro rok 1993, příprava mimořádného sjezdu OS KOVO, stanovení podmínek pro práci OS KOVO v České republice po mimořádném dubnovém sjezdu a další vývoj týdeníku Kovák. K jednomu bodu se vyjadřují samostatným článkem.

Jednání v některých sdělovacích prostředcích v Ostravě mělo jeden cíl — zajištění účasti zpravodajů a publicistů na akcích, osvětlovacích restructuralizaci.

Na závěr mám ještě poznámku. To, že nás čeká perný rok a na Moravě a ve Slezsku zvláště, jistě není třeba zdrazňovat. Nejde ani tak o vládní prognózy, jako o výhled vypracovaný ČSK OS, které s podivem bývají označovány za důvěrné a neměly by se tím pádem dostat mezi lidi. Považují to za velmi škodlivé, protože právě lidé mají být seznámeni s tím, že vývoj nebude snadný. Inflace v České republice z našeho odborového útvuru se předpokládá ve výši 25 %. Nevím, proč by se to mělo tajit. Proč se to tak vypracovává?

zpracoval —ajd—

Slovensko

11. 1. 1993 se uskutečnila porada členov předsednictva SR OZ KOVO. Zaoberala sa vyjasňovaním kompetencií v OZ KOVO, problematikou majetkového vyváženia Domu kultúry Praha-Smíchov. Rokovalo sa aj o obsahovej príprave stretnutia s premiérom Mečiarom. Predtým každý člen předsednictva zapuzuje si-

tuáciu v desiatich fabrikách svojho regiónu, to znamená na rokovanie s premiérom budú k dispozícii argumenty zo 60. väčšiči i menších kováckych pracovišť. Členovia předsednictva sa zaoberali aj prípravou zjazdu OZ KOVO v Brne.

12. 1. 1993 rokovalo od rána předsedníctvo SR OZ KOVO. Prerokovalo informáciu z politických rokovaní o súčasnej ekonomickej a politickej situácii a o postupných krokoch na jej riešenie. Zaoberalo sa cieľmi kolektívneho vyjednávania na rok 1993, vývojom právnej úpravy v sociálnej oblasti, správou o priebehu vzdelávania v OZ KOVO za rok 1992 a návrhom systému vzdelávania na rok 1993. Prerokovala tiež koncepciu vydávania Robotníckych novin za prítomnosti novovymenovaného šéfredaktora p. Bartla.

13. 1. 1993 sa konalo prípravné rokovanie odborárov na zasedanie RHSD. Ešte v ten deň popoludní zasedala RHSD. Na programe boli 3 body: Zvyšovanie cien v súvislosti s novou daňovou sústavou, návrh zákona o zvýšení dôchodkov, návrh o sociálnom zabezpečení.

Rokovanie neprebiehala od začiatku v najlepšej atmosfére. Vládna strana opäť dala najavo, že dostatočne nereprezentuje autoritu a dôstojnosť tripartity. Niektorí ministri boli telefonicky urgovaní, aby sa dostavili na rokovanie, lebo hrozilo, že vôbec nezačne. Keď horko-žalno prišli, stačil sa prerokovať len prvý bod s tým, že zásadné rokovanie RHSD bude v pondelok 18. 1. 1993.

Zo strany vlády bolo k tomuto bodu konštatované, že zamestnávateľa, podnikateľa nezvládli túto situáciu. Buď daň z pridanej hodnoty neoprávnené a možno aj z nevedomosti „nabaľovali“ na ceny alebo sa vedome obohatili na úkor spotrebiteľov.

Zamestnávateľa argumentovali, že veľká časť zvýšenia cien je zapríčinená nielen daňovou sústavou, ale hlavne z dôvodu zvýšenia cien vstupov. Prípustí však aj možnosti špekulácie. Riešenie vidia v čiastočnej úprave minimálnych zárobkov.

Odbory požadovali:

1. Záväzný príslub vlády, že v roku 1993 už nepride k ďalším celoplošným zvýšeniam cien.
2. Vládne garancie minimálneho nárastu objemu mzdových prídavkov a jeho premlčenie do KZ.
3. Zvýšit zo strany vlády tlak na účinnú cenovú kontrolu.

Po diskusií boli dohodnuté, že v pondelok 18. januára predloží vláda určitú analýzu hospodárskej situácie Slovenska i svoje stanovisko k riešeniu dopadov zvyšovania cien.

Stvrtok 14. januára mal úzku nadväznosť na rokovanie P-SR z pondelka. Předsedníctvo usúdilo, že vzhľadom na nereagovanie vládných miest na mnohé výzvy, stanoviská i otvorené listy SR OZ KOVO k zhoršujúcej sa sociálnej a ekonomickej situácii, ktoré sme vláde adresovali za posledné týždne, treba razantnejšiu formu. Ziaľ, niekoľko kvalifikovaných stanovisk od nás dostala aj Národná rada Slovenskej republiky, naposlady písomne pri návrhu krízového štábu SR OZ KOVO na pôde NR SR 21. 12. 1992. Ani tá však nereagovala.

Preto sa předsedníctvo rozhodlo v zmysle zákona č. 85/90 Sb. o petičnom práve a príslušného článku Ústavy SR podať Národnej rade Slovenskej republiky petíciu. Vypracovala petíciu a určilo petičný výbor, ktorý bol poverený 14. 1. 1993 o 9.00 hod. odovzdať ju do rúk predsedu Výboru NR SR pre petície, právnu ochranu a bezpečnosť p. Polku.

Členovia petičného výboru Jozef Krumpolec, Eugen Škultéty a Anton Miška prišli o 9.00 hod. do rokovacej miestnosti výboru. Spreveržali ich televízny štáb, redaktorka Rádiožurnálu Slovenského rozhlasu, redaktori Tlačovej agentúry SR a Tlačovej agentúry Arteria a redaktori Práca, Národnej obrody a Pravdy.

Po úvodnom slove predsedu Jozefa Krumpolca a zdôvodnení podania petície zo strany Eugena Škultétyho odovzdal Jozef Krumpolec petíciu Ladislavovi Polkovi za prítomnosti ďalších poslancov. Kamera STV i mikrofony redaktorov zachytávali celý príbeh.

V petícii sa zdôrazňuje, že vláda vplyv služby a vyhlásenia o dobrej vôli k spolupráci s odborami, dané vo vlastnom programovom vyhlásení, na rôznych rokovaniach i na rokovaniach RHSD neplní a kroky, ktoré robí, robí jednostranne. O tom svedčí napr. zrušenie vyhlásky č. 210 o FKSP, zrušenie robotníckych cestovných listkov na železnicu, zvýšenie cien energií, obmedzenie vyplácania SVP a rodinných prídavkov, predloženie návrhu zákona o štátnom rozpočte SR na rok 1993 do NR SR bez opätovného prerokovania v RHSD atď.

Poukazujúc na tento postup, ktorým sa znižuje, resp. popiera význam RHSD ako miesta, kde sa rodí a potvrdzuje sociálny zmiar, podávame sťažnosť vo verejnom záujme na konanie vlády, žiadame o prešetrenie dôvodov jej postupu z pozície kontrolnej právomoci NR SR a o stanovisku NR SR k predmetným otázkam. V tomto smere sa obraciam na poslancov NR SR, aby podporili našu požiadavku rešpektovať postavenie a poslanie RHSD a neprijímali na prerokovanie zákony sociálneho charakteru bez predchádzajúceho prerokovania v RHSD.

V záujme riešenia nepriazniveho hospodárskeho a sociálneho vývoja v Slovenskej republice vyzývame poslancov ku konsenzu.

Petícia bola prevzatá predsedom výboru s ochotou a pochopením. Bude rozdáná všetkým poslancom NR SR na zasedaní budúci týždeň. 22. januára sa k tomu zídu zástupcovia výboru NR SR pre petície, petičného výboru SR OZ KOVO a RHSD.

Už napuludne doniesol reportáž z odovzdávania petície Rádiožurnál, večer zasa Aktuality STV. 15. 1. vyšli podrobné články v Práci, Pravde a Národnej obrode.

Odvodzenie petície sa odohralo pred zrakmi celého Slovenska. Akoby nám okolnosti dávali nové možnosti prihovoriť sa našim občanom, ešte v útorok 12. januára prišlo pozvanie z STV, aby Jozef Krumpolec a ďalší predstavitelia niektorého zo svazov vystúpili v relácii KROKY. V nedeľu 17. 1. 1993 o 13.15 hod. sa teda Jozef Krumpolec prihovoriť všetkým občanom Slovenska a odpovedal na ich naliehavé otázky. V každom prípade slovenskí kováci budú robiť všetky ďalšie potrebné kroky.

Eugen RUTKAY

Evropské rady práce

Pokračování ze str. 1

mf ES pak přítomnost a informovanost východoevropských odborů znamená i lepší možnost čelit sociálnímu dumpingu, který chťe nechtě vytváříme a který je pro západoevropské zaměstnance velkou hrozbou, zejména v současné době recese či stagnace (a pro který nás také — řekněme si upřímně — leckdy nemají moc v lásce).

ERP samozřejmě neřeší všechny problémy, které v zaměstnavatelské oblasti přináší vstup nadnárodních evropských společností do našich podniků (mimo agendu ERP stojí například mzdové otázky). Naopak, je nutné nepropadat podobné eufórii, jaká nás před časem zahltala při první vizi našeho vstupu do Evropy. Budeme zjišťovat kde, kdy a jak funguje mezinárodní odborová solidarita a na jaké hranici přestává fungovat prostě proto, že košile je bližší

než kabát. Přesto všechno však náš aktivní přístup k ERP je nepochybně jednou z priorit naší mezinárodní činnosti.

Sedesát pět nadnárodních společností v oblasti kovoprůmyslu, působících v Evropě a přitom neexistence evropské směrnice pro ERP přiměla EMF svolat jednodenní poradou k této problematice. Porada se konala 26. listopadu minulého roku a pro OS KOVO v ČSR na ní EMF rezervovala tři místa. Za naše podniky, což ních vstupují evropské nadnárodní společnosti, se jí zúčastnili Kolya J. Syrový (Károša Vysoké Mýto — Renault) a V. Kompíš (Tesla Liptovský Hrádok — Alcatel). Mimořádně zajímavou částí porady byla odpolední debata u kulatého stolu na téma „ERP — pro a proti“, k níž přijeli pozvaní promě generálního tajemníka EMF B. Thijssena i generální tajemník evropské zaměstnavatelské organizace UNICE p. Tyszkiewicz, manažer pro průmyslové vztahy a personální záležitosti koncernu

Volkswagen p. Posth, člen Evropského parlamentu p. L. van Outrive, za Radu ministrů p. Th. Contaryris a za komisi ES p. R. Gonzales. V diskusi přirozeně došlo k výměně názorů mezi odbory a zaměstnavateli, ale i mezi představiteli komise ES a Rady ministrů, což nebylo nikterak překvapivé. Pro někoho však mohlo být překvapením, s jakým pozitivním názorem na ERP vystoupil p. Posth z VW. Přinejmenším to svědčí o určité prozřetivosti volkswagenovského managementu a bezpochyby i o tom, že vedení německých podniků je navykklé na vysokou obecnou prestiž zaměstnavatelské reprezentace, podporovanou i příslušnou legislatívou.

Pro naše odbory je jisté nebude bez zajímavosti, že předseda IG Metall Franz Steinkühler vyšel v listopadu minulého roku s návrhem pozměnit německý zákon o podniku tak, aby se alespoň v německých koncernech mohli na spolurozhodování podílet i zá-

stupci zaměstnanců z jiných evropských zemí, v nichž koncern působí, jestliže už některé státy či skupiny politiků blokuji přijetí směrnice o ERP v institucích ES.

Po absolvování bruselské porady o ERP je zřejmé, že směrnice o ERP nebude tak hned přijata. Na druhé straně proces zakládání ERP pokračuje i bez ní — u těch společností, jejichž vedení dává přednost koncepčnosti a perspektivě — tj. správně motivovaným zaměstnancům. Proto účastníci porady — odboráři souhlasně přijali prohlášení EMF nazvané „Některá na směrnici, ale jednat se zaměstnavateli“, v němž se sice Evropská společnost a zaměstnavatelé vyzývají, aby přestali blokovat směrnici v orgánech ES, na druhé straně se ale deklaruje, že — bude-li směrnice opět „dána k ledu“, vynaloží EMF veškeré úsilí, aby se dosáhlo dalších dohod s nadnárodními společnostmi na dobrovolné bázi.

Přejme si, aby se tak stalo co nejdříve, zejména v těch společnostech, jež vstupují do našich podniků.

Hana Klimešová

Střípky ze závodů

... průměrná mzda v roce 1993 bude činit asi 6000 Kčs. Předpokládáme ještě zvýšení hodnot ... Prioritní úkoly 1993 vidíme, mimo záměr spolupráce se zahraničními partnery, v odhalení a využití vnitřních rezerv, tzn. především realizace nového systému řízení, účinnou motivaci pracovníků, opuštění úkolové mzdy a zavedení mzdy časové s odpovídajícím zvýšením odpovědnosti mistrů, zaváděním nových technologií a celkovým prohlubováním řídicí práce.

Jaroslav Sedláček, gen. řed. a. s. UNEX, Uničovské listy UNEX 6. 1. 1993

Do povědomí zaměstnanců naší a. s. se již nepochybně rozšířila řada informací o složitém vývoji kolektivního vyjednávání pro rok 1993. Je skutečností, že ani po dvou měsících intenzivního hledání stanovisek přijatelných pro obě smluvní strany nabylo dosaženo výsledků umožňujících uzavřít kolektivní smlouvu v termínu 1. 1. 1993, přičemž mzdové nároky zaměstnanců nejsou hlavním předmětem sporů.

Ing. Svatopluk Velkoborský, gen. řed. NH, a. s., Týden v NH 7. 1. 1993

... ve společnosti (a. s. Přerovské strojírny) začal vycházet odborový zpravodaj. Jestli odborová organizace uznala, že tento sdělovací prostředek potřebuje, nemůže ji v jeho vydávání bránit. Je tu z její strany coby spoluvydavatele však určitým způsobem ohodnocení, jaký důraz kladla na podnikový časopis. Jestli se s takovým zájmem setká i Informátor, dlouhého trvání mít nebude. A odborová organizace bude muset hledat cesty, jak své informace šířit mezi členskou základnu. My na tomto místě prohlásíme, že naše stránky jsou v tuto chvíli odborové organizaci dokořán rozvíjeny.

Přerovský strojár 7. 1. 1993

V pondělí 28. prosince podepsali generální ředitel TŽ, a. s., ing. Gustav Hojdys, ČSc., a předseda podnikové odborové organizace Bohumil Blahoňovský kolektivní smlouvu Třineckých železáren, a. s., na rok 1993 — 1994, jakož i smlouvu o odměňování zaměstnanců TŽ, a. s., na rok 1993. Podepsáním obou dokumentů byla protokolárně stvrzena jejich platnost počínaje 1. lednem 1993.

Třinecký hutník 6. 1. 1993

Aktuálně o kolektivním vyjednávání

SEZNAM ZAMĚSTNATELSKÝCH ORGANIZACÍ, NA KTERÉ SE VZTAHUJÍ UZAVŘENÉ VYŠŠÍ KOLEKTIVNÍ SMLOUVY

Dokončení z minulého čísla

Uzavřené kolektivní smlouvy vyššího stupně se vztahují na následující zaměstnavatelské organizace a tím i na zaměstnance a odborové organizace u těchto zaměstnavatelů působící.

- **KS vyššího stupně se Sdružením automobilového průmyslu**
- ABS-ASR Přerov, a. s.
- ALMET Hradec Králové, a. s.
- ATESO (Autobrzdý)
- Jablonec n. N., a. s.
- AUTOMETAL Příbram, s. p.
- AUTOPAL Nový Jičín
- AVC Čadca, a. s.
- AVIA Praha, a. s.
- AVIKO Praha, a. s.
- BAZ Bratislava, a. s.
- BRANO Hradec n. Mor., a. s.
- BRISK (Jiskra) Tábor, a. s.
- BSS NETACO Brandýs n. L., a. s.
- ČZ Strakonice
- DAS Dačice, a. s.
- FERODO (Osinek)
- Kostelec n. Orli., a. s.
- FINLEG Liberec, a. s.
- GUMOTES Břeclav, a. s.
- JAWA Týnec n. S., a. s.
- KAROSA Vysoké Mýto, s. p.
- KAZETO Přerov, s. p.
- LIAZ Jablonec n. N., s. p.
- METAL Ůstí n. L. — Trmice, a. s.
- MOTOKOV Praha, a. s.
- MOTORIKOV České Budějovice, a. s.
- MOTORPAL Jihlava, a. s.
- MOTOTECHNA Praha, s. p.
- ORLIČAN Choceň, a. s.
- PAL Praha, a. s.
- PAL MAGNETON Kroměříž, a. s.
- PAL Vrátka, a. s.
- PANAV Senice na Hané, a. s.
- PIKAZ Praha, a. s.
- PLASTIK HT Horšovský Týn, a. s.
- PRAGA Praha, a. s.
- R. BOSCH České Budějovice, spol. s r. o.
- SANDRIK Dolné Hámre, a. s.
- SAO Praha, a. s.
- SLOV-AMIA Žilina, a. s.
- STAVEBNÍ STROJE Píseň, s. p.
- SVA Holýšov, a. s.
- SKODA Mladá Boleslav, automobilová a. s.
- TATRA Kopřivnice, a. s.
- TAZ Trnava, a. s.
- ÚVMV Praha, s. p.
- VAP Prešov, a. s.
- VLÁRSKÉ STROJÍRNY Slavičín, s. p.
- VOLKSWAGEN Bratislava, spol. s r. o.
- VILKANOVSKE STROJÁRNE Vikanová, a. s.
- VSS Košice, s. p.
- VSS Košice, s. p. — zemědělské stroje Vínof, s. p.
- ZKL Klášterec n. O., a. s.
- ZVL KL PM Dolný Kubín, a. s.

Členové SAP v rámci Svazu dovozců automobilů

- AUTO PALACE Praha, komanditní společnost
- CONTEST Praha, spol. s r. o.
- CS AVTOLADA, obchodní zastoupení
- DAIHATSU AUTO Czechoslovakia, spol. s r. o.
- FIAT AUTO CSFR, Praha, spol. s r. o.
- FINTRAGO Praha, spol. s r. o.
- FORD Czechoslovakia Praha, obchodní zastoupení
- GM Czechoslovakia, spol. s r. o.
- BI HELBIGOVÉ Praha, spol. s r. o.
- MEGATRUST Praha, spol. s r. o.
- MMC AUTOMOBILE CSFR, Praha, obchodní zastoupení (MOTOKOV, a. s.) — divize HYUNDAI
- NISSAN Czechoslovakia, Praha, spol. s r. o.
- PEMA Praha, spol. s r. o.
- PEUGEOT AUTOMOBILES Praha, spol. s r. o.
- PRAGENT Praha, a. s.
- RENAULT ČESKOSLOVENSKO, Praha, obchodní zastoupení (SKODA, a. s.) — kancelář Praha (dovoz VW, AUDI, SEAT)
- (TATRA, a. s.) — závod autoopraven (dovoz CITROEN)
- TOYOTA TSUSHO Czechoslovakia, spol. s r. o.
- VOLVO DENZEL Czechoslovakia, spol. s r. o.

● KS vyššího stupně se Svazem zaměstnavatelů v leteckém průmyslu

- AERO Vodochody, a. s.
- CENKOVSKÉ STROJÍRNY, a. s.
- JHOŠTOV Velešín
- LET Kunovice, Uherské Hradiště
- LETOV, a. s., Praha 9
- MESIT Uherské Hradiště
- MIKROTECHNA Holešovice
- MIKROTECHNA Modřany
- MORAVAN, a. s., Otrokovice
- MOTORLET, a. s., Praha 5
- POVAŽSKÉ STROJÁRNE, Považská Bystrica
- TECHNOMETRA Hostivice
- TECHNOMETRA Radotín
- TECHNOMETRA Semily
- VČ LETECKÝ, Praha 9 — Letňany

● KS vyššího stupně se Společností průmyslových podniků Moravy a Slezska

- ADAMOVSKE STROJIRNY, a. s.
- AGROSTROJ Prostějov, a. s.
- AVIA KAROSERIA Brno, a. s.
- ČKD Blansko, a. s.
- EJF Brno, a. s.
- ELEKTROMONT Brno, s. p.
- ELEKTROSVIT Nové Zámky, a. s., závod 06
- FERRUM, a. s.
- CHEPOS Brno, a. s.
- CHEPOS Engineering, spol. s r. o.
- JHLAVAN Jihlava, a. s.
- KGT WARE, spol. s r. o.
- KORD Lipová, a. s.
- KOVEX Hoštálková, a. s.
- KOVOLIT Modřice, a. s.
- KPS Moravské Budějovice, s. p.
- KRÁLOVOPOLESKÁ Brno, a. s.
- MARS Svatka, s. p.
- MEDIN, a. s.
- METALPRES Zastávka, s. p.
- MEZ Brno, s. p.
- MEZ Mohelnice, s. p.
- NAREX Bučovice
- NORMA Frýdlant, s. p.
- ORGWARE Ostrava
- PAPCEL Litovel, s. p.
- PILANA Litovel, a. s.
- PROTOTYPA Brno, s. p.
- PRVNÍ BRNĚNSKÁ STROJIRNA, a. s.
- PŘEROVSKÉ STROJIRNY, a. s.
- ŘEŠTĚVSKÉ STROJIRNY, a. s.
- SIGMA Hodonín, s. p.
- SIGMA Olomouc, s. p.
- SIGMA Šumperk, s. p.
- SLAVIA Napajedla, a. s.
- SLOVÁCKÉ STROJIRNY, a. s.
- ŠMERAL Brno, a. s.
- ŠROUBÁRNY Žďánice
- TECHNOMAX, a. s.
- TESLA Třinec
- TOPAS Prostějov, s. p.
- TOS Hulín, s. p.
- TOS Kuřim, a. s.
- TOS Lipník
- TOS Olomouc, s. p.
- VLÁRSKÉ STROJIRNY, a. s.
- VÚSZ, s. p.
- ZÁVODY H. ZAŘÍZENÍ ZBROJOVKA Brno, a. s.
- ZETOR Brno, s. p.
- ZEVETA, a. s.
- ZPS Zlín, a. s.
- ZDAS, a. s.

● KS vyššího stupně se Svazem průmyslu ČR, zastupujícím odvětvový svaz hutnictví železa

- FERONA Praha, a. s.
- HUTNICTVÍ ŽELEZA Praha, a. s.
- KRÁLOVODVORSKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.
- NOVÁ HUŤ Ostrava, a. s.
- OCELAŘSKÝ VÝZKUMNÝ ÚSTAV, s. p.
- POLDI Kladno, a. s.
- TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.
- VÁLCOVNY PLECHU Frýdek-Místek, a. s.
- VÁLCOVNY TRUB Chomutov, s. p.
- VÝTKOVICE, a. s.
- VÚHŽ, a. s.
- ŽELEZÁRNY Hrádek, a. s.
- ŽELEZÁRNY Chomutov, a. s.
- ŽELEZÁRNY Prostějov, s. p.
- ŽELEZÁRNY Veselí, a. s.
- ŽELEZÁRNY A DRÁTOVNY Bohumín, s. p.

Václav Kučera

VÝZVA

KRIZOVÉHO ŠTÁBU SR OZ KOVO POSILANCOM NR SR K SÚČASNEJ HOSPODÁRSKEJ A POLITICKEJ SITUACII V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Krizový štáb SR OZ KOVO sa zaoberal súčasnou hospodárskou a politickou situáciou na Slovensku. Po dôslednej analýze jestvujúceho stavu, najmä však z pohľadu pripravovaných restriktívnych opatrení, smerujúcich do sociálnej oblasti konštatoval, že miera únosnosti takýchto reformných postupov kulminuje k vrcholu, kde je ohrozený sociálny zmler. Silné sociálne otrasy ľahko môžu vyvolať výbuchy všeobecnej nespokojnosti. Pri realizácii hospodárskej, ekonomickej a sociálnej reformy nie je vytvorené prostredie pre dodržiavanie základných demokratických princípov z „Listiny základných ľudských práv a slobôd“. Občania majú obavy poukazovať na nedostatky, ktoré spravidlajú realizáciu ekonomickej reformy, nakoľko takéto prejavy nespokojnosti priamo ohrozujú ich existencné potreby a potreby ich rodín. Tento stav pretrváva z obdobia predchádzajúcej vlády a naďalej sa prehĺbuje. Strach a apatia sú spravidlajú známkami, ktorými občania reagujú na priebeh transformácie spoločnosti.

V tejto situácii musia odbory dôsledne trvať na uplatnení svojho hlavného posania, ktorým je obhajoba hospodárskych — sociálnych záujmov a demokratických práv svojich členov. K tomu je potrebné poukazovať na nedostatky a žiadať ich riešenie zákonodárnou a výkonnou mocou.

Za oficiálne miesto komunikácie medzi soc. partnermi odbory považujú RHSD. Pre vládu sa však tento tripartitný orgán stáva „štátistom“, ktorému oznamuje alebo niekedy ani to nie, ktoré kroky už urobila alebo o čom už rozhodla bez možnosti ich ovplyvniť ostatnými soc. partnermi. Svoje tvrdenia podporujeme konkrétnymi skutočnosťami.

- zrušenie vyhlášky č. 218/89 Zb. o FKSP nebolo prerokované v RHSD,
- zrušenie dotácií v žel. doprave nebolo prerokované v RHSD,
- vydanie nových predpisov o zvýšení cien energií nebolo predmetom rokovania RHSD,
- do RHSD nebol predložený návrh štátneho rozpočtu na rok 1993.

Vláda vedome porušuje GD na rok 1992, kde sa zaväzuje všetky zásadné otázky ovplyvňujúce ekonomicke a sociálne záujmy občanov vopred prerokovať v RHSD. Zbavuje tým povinnosti soc. partnerov zachovávať sociálny zmler. Je povinnosťou zmluvnej strany, ktorá nedodržiava záväzky z GD informovať verejnosť o dôvodoch ich nedodržania. Nebol dodržaný ani prísľub premiéra vlády SR

Čudné partnerstvo

MINIROZHOV S EUGENOM ŠKULTĚTÝM, PODPREDSEDOM SR OZ KOVO

Doznieva eufória zo samostatného štátu, začína každodenný život plný problémov. S čím začnú kováči nový rok?

Podľa mňa, funkcionári odborov tú eufóriu ani neprežili. Ťažko ju aj mohli, keď iba niekoľko dní pred sviatkami sme odovzdávali poslancom výzvu k súčasnej hospodárskej a politickej situácii na Slovensku. (Prinášame ju na inom mieste.) Svoje stanovisko sme mali aj k rozpočtu. Nevieť ako to však dopadlo, pretože vláda hoci súhlasila novou schváleným rozpočtom ešte ho KOZ nedala. Naviac eufóriu asi ťažko môže žiť uvedomovaním si skutočnosti, že už tu máme zvýšenie poplatkov za elektrinu, za vykurovanie a teplú vodu, cestovné na železnici a samozrejme nárast cien potravín.

Iste, uvedomujeme si celkovú situáciu, ale poukazujeme, že naj-

jednoduchšie je siahnuť do sociálnej oblasti a pritom už aj vrabce čvirkajú o tom, ako štátu utekajú peniaze kanálmi daňových únikov, nežistou privatizáciou.

Takže myslíte si, že hranice sociálnej únosnosti je už naspomávaná na prasknutie?

Myslím, že je naplnená. Preto je zo strany vlády veľmi nezodpovedné, keď prijímá opatrenia, ktorými porušuje Generálnu dohodu. Napríklad aj spomínaný schválený rozpočet konfederácie od vlády nie a nie dostať. Ak ho tá bude mať, urobí analýzu jeho dopadov na občanov a bude sa musieť prispôbiť k nevyhnutným krokom. Ak však vláda naďalej bude ignorovať odbory vedome sa vystavuje nebezpečenstvu porušenia sociálneho zmleru. Vedť také partnerstvo nemá význam. Či áno? [kol]

MINISTER NEVEDEL

Ľudia sa už dozvedeli, pravdaže ako ináč, na poslednú chvíľu, že zrušené robotnícke cestovné listky nahradili traťové. Samozrejme tie nie sú lacnejšie. Napríklad: zrušený robotnícky týždenný spiatočný lístok na rýchlik stál 38 Kčs. Tieto sú nahradené traťovým týždenným spiatočným cestovným lístkom v hodnote 98 Kčs, čo je v prvom prípade zvýšenie o 533 percent a v druhom o 235 percent. Cestujúci môže ešte využiť mesačný spiatočný traťový lístok za 384 Kčs a vtedy je zvýšenie o niečo nižšie — „len“ 505 % pri prvej alternatíve a 239 % pri druhej.

Také je dnešná skutočnosť. Ako k nej došlo, nemožno nazvať inak, iba ďalším zo série porušení Generálnej dohody, pretože opatrenia štátnych železníc neboli prerokované v tripartite. A ešte jedna vec. Treba vážne zapochybovať o kompetentnosti ministra dopravy, pána Hofbauera. Na rokovani zástupcov odborových zväzov s predstaviteľmi vlády Slovenskej republiky o pripravovaných opatreniach „nevedel“, pretože železnice spadali pod riadenie federálneho ministerstva. Ťažko potom aspoň hádať, ako si vláda predstavuje sociálne partnerstvo. Preto nečudo, že kováči upozorňujú poslancov, že udržanie sociálneho zmleru nebude taká jednoduchá vec, pokiaľ vláda bude robiť rozhodnutia zo dňa na deň bez konzultácie s tými, ktorým to má povedať ako prvým. Teda odborom. [kol]

Z vyjednávání podnikových kolektivních smluv

V Tesle Lanškroun se vedení a. s. rozhodlo, že novou kolektivní smlouvu nepodepíše, pokud nebude uzavřena svazová smlouva. Akceptovalo však dodatky k smlouvě na rok 1992, že tato bude platná až do uzavření nové smlouvy. Pokud by došlo k úpadku společnosti nebo likvidaci, mají zaměstnanci soustavení přednostní věřitelů a zaručené mzdy a odstupného. Současně došlo i ke změně ve věrořu ZO, z něhož požádali o uvoření dva členové, a teprve po opakovaném hlasování jim bylo vyhověno.

Konference členů výborů ZO OS KOVO Tatro Kopřivnice a. s. se uskutečnila 7. prosince m. r. Konstatovala, že po změně v zákoniku práce odboráři důrazně neprosazovali některé dobré návrhy. Už v polovině roku 1990 navrhl, aby podnik připravil náhradní programy, ale hospodářské vedení nedokázalo tento námet rozpracovat. Dobré zisky v roce 1991 pracovníky uklidnily, ale za rok se situace výrazně změnila k horšímu. Návrhy odborářů

informoval veřejnost o návrhu štátneho rozpočtu na rok 1993 a jeho dopadov na občanov.

Takýto postup zo strany vlády nasvedčuje tomu, že má záujem o celospoločenský dohovor a zľudu soc. partnerov.

Vláda sa nemôže distancovať ani od záväzkov a chybných rozhodnutí predchádzajúcich vlád, ktoré spôsobujú pre podniky neriešiteľné finančné situácie. Privatizáciu je potrebné chápať ako protisúdiok na dosiahnutie určitých cieľov, nie samoúčelný proces. Dosiachnutie tohto cieľa je vážne spochybnené spôsobom akým privatizácia prebieha. Jedná sa o priebeh neetický a mnohokrát nezákonný, čo umožňuje „legislatívne diery“ a nejestvujúce kontrolné orgány. Unikajú tak potrebné finančné zdroje pre štát. Profitujú špekulanti a neschopný manažment bez toho, že by vytvorili nové hodnoty a riešili otázku zamestnanosti. Občania nie sú ochotní uťahovať si opasky, keď ťižka skupina ľudí tvorí vrstvu milionárov, vznikajúcu na báze rozkrádania a rozpredaja majetku.

Kľúčovým problémom naďalej zostáva oživenie ekonomickej, ktoré spočíva aj v riešení nepriaznivej situácie v podnikovej sfére v oblasti platobnej neschopnosti a úverovej zaťažnosti. Zlepšenie ekonomickej situácie podnikov priamo súvisí s prispôbovaním miedz rastu životných nákladov. Z týchto dôvodov považujeme riešenie uvedených nedostatkov za prioritné. Zo strany vlády je potrebné k tomu vypracovať hlavné smery makroekonomickeho rozvoja regiónov a vytvoriť podmienky pre ich realizáciu.

Pre zabezpečenie demokratickeho vývoja v spoločnosti je potrebné riešiť súčasnú krízovú stav politickým dialógom všetkých politických parlamentných i mimoparlamentných strán a hnutí.

V poslednom čase sme však svedkami zvyšovania napätia medzi politickými stranami, čo má nepriaznivý vplyv na riešenie množstva problémov, ktoré majú priamy sociálny dopad na občanov. Žiadame preto poslancov NR SR:

- prerokovávajúte a schvaľujete len také legislatívne predpisy a zákony s obsahom smerujúcim do soc. oblasti, ktoré prešli RHSD,
- zabudnite pri prerokovávaní zákonov so soc. zameraním aké nosíte „politické dresy“ a v záujme optimálneho riešenia vytvorte spoločný parlamentný politický konsens,
- uveďte si, že dopady hospodárskej a sociálnej politiky sa približujú k hranici únosnosti u podstatnej časti občanov — vaších voličov, ktorých zastupujete,
- nezabúdajte, že v parlamente zastupujete občanov a tlmočíte ich vôľu a požiadavky,
- nesklamte v žiadnej chvíli dôveru voličov, ktorú vám vyjadrili v demokratických voľbách,
- naplňte svoju činnosť dôsledne články Ústavy Slovenskej republiky — len tak zachováte vysoký kredit slovenskeho parlamentu,
- majte na pamäti, že možné sociálne otrasy a prejavy soc. nespokojnosti nemôžu byť dobrou vizitkou pre novovznikajúci štát,
- využite v plnom rozsahu svoju kontrolnú právomoc v záujme zachovania demokratickej spoločnosti, v záujme dobrého mena novovznikajúcej samostatnej Slovenskej republiky vo svete.

Za krízový štáb SR OZ KOVO J. Krumpolec

nebyly ani potom akceptovány, pretože se našly objektivní vý-

mluvy, jako nedostatek materiálu, prostor atd. Velmi obsažná diskuse se týkala kolektivní smlouvy, k dohodě zbýval jen poslední tón. Zdá se, že týden dovolené navíc nelze brát jako samozřejmost. Kriticky vystoupili i předsedové výborů ZO z Nového Jičína a Příbora, kteří si myslí, že osamostatnění dočasných společností v těchto závodech je na škodu věci oddalováno. Při současné finanční situaci Tatro je velkým problémem naplnění sociálního fondu.

Odboráři z Nové huti v Ostravě smutně konstatují, že se negodovalo do konce roku uzavřít kolektivní smlouva a nejsou vyloučeny ani problémy z toho, že se může lehce narušit sociální smír. Velké rozpory jsou ve mzdové oblasti. Velká pozornost patří také kapitole, zabývající se ochranou zdraví a bezpečností práce. Statistika jednoznačně říká, že loni nastal nárůst asi o 70 úrazů. Že dodržování bezpečnosti práce zůstává problematické konstatují i odboráři. Proto pověření členové na úseku BOZP by měli mít školení v rozsahu 40 hodin ročně s tím, že při výkonu své funkce dostanou podporu. Odboráři se sami chtějí aktivněji podílet na vyhodnocování úrazů. Současně jsou však požadavky na účast při všech měřících rizikových faktorů s tím, že výsledky budou předloženy do 14 dnů.

Kolektivní smlouva mají od 1. ledna v platnosti ve Vítkovicích a dokonce na toto téma uspořádali tiskovou besedu. Podle odhadu se podařilo najít v 90 % bodů shodné řešení. Přesto je však dohodovací komise připravena pravidelně řešit nové vzniklé problémy.

Vítkovické odbory také nahledly pobyt 45 dětem z Bosny a Hercegoviny, ale Červený kříž nebyl schopen děti z oblasti bojů bezpečně přepravit. Je cenné, že se v tomto případě projevil solidarita, neboť částka na pobyt byla vybrána mezi pracovníky a zbývající částku bylo vedení firmy rozhodnuto doplnit.

Předsavitelé Třineckých železárén podepsali s odboráři kolektivní smlouvu již 28. prosince. Současně byla podepsána smlouva o odměňování, které byla věnována mimořádnou pozorností. Jsou v ní největší změny — upustilo se od zásad osobní hmotné zainteresovanosti. Nový dokument umožňuje okamžitý nárůst mezd od 1. 1. 1993. K tomuto datu bude činit minimálně 18 %. Celkově se v tomto roce počítá s růstem mezd o 25 %. Dvakrát ročně budou poskytovány odměny za hospodářské výsledky. Růst mezd však pochopitelně závisí na tom, jak se podaří plnit záměry výroby, dále na příplatcích atd. Změnily se i diferenciální příplatky.

Podnikový výbor Třineckých železárén jednal s lékaři závodní nemocnice o problematice zdravotních preventivních prohlídek. Je třeba si uvědomit, že pracující malých firem o nich mohou jen snít a nebo si je zaplatit. [dd]

Zaujalo nás

„Inflace“ za první lednový týden činí podle odhadů expertů minimálně 11 procent a je nepravděpodobné, že by se ještě v lednu dostala zpátky pod 10 procent. To je jistě nepřijemné překvapení a právě na tom, jak se jí podaří udržet pod kontrolou v příštích měsících, záleží, jak bude reforma „sociálně průchodná“. Ceny jsou zatím nestálé a je těžké prorokovat, jak se promítnou do sociálního postavení občanů. Žádná vláda se nerozhoduje o míře sociálního zatížení obyvatel jenom na základě výpočtů a odhadů makroekonomickeho vývoje. Řídí se politickou situací, cítem, zkušenostmi a také prozaickým strachem být znovu zvolen.

Respekt 2/1993

Zatím nejostřejší reagovali na růst cen odboráři. Odborový svaz KOVO už oznámil, že „pokud vláda nepodepíše smlouvu, bude nucen „vystupňovat tlak na udržení reálných mezd i za cenu sociálních konfliktů... Až dosud jsme byli zdrženliví, ale to, co se děje v posledních dnech, přesahuje únosnou mez“ [řekl Jan Uhlíř].

Respekt 2/1993

Svobodné slovo 11. 1. 1993

Předseda OS KOVO J. Uhlíř se včera pro ČTK vyslovil proti zavedení celoplošné cenové regulace, protože podle jeho názoru není užitečným řešením. Jak uvedl, odbory včera na jednání tripartitní komise v Praze předložily seznam 15 obecně závazných předpisů, jejichž zněním nebo novelou by se mohly zmírnit sociální dopady na jednotlivé skupiny obyvatelstva, vyvolané zvýšením cen po 1. lednu. J. Uhlíř řekl, že vládní strana nechce přistoupit, na rozdíl od odborů, na okamžitě řešení, ale situaci pouze analyzovat.

Svobodné slovo 13. 1. 1993

POJIŠTĚNÍ OSOB BEZ PRACOVNÍCH PŘÍJMŮ

V prosinci jsem přišel o práci. Dostal jsem odstupné, tak mám čas. Zaměstnání si zatím hledám sám. Na úřad práce jsem nešel. Musím platit pojistné? Zákon jsem četl v novinách, ale nikde se tam o nezaměstnaných nepíše.

Takových dotazů je více. Platí se i občané, jejichž manželka je doma s dětmi. Musí platit také pojistné? Nebo je za ně může platit někdo jiný? Ani ten, komu se poštěstí dostat se k zákonu, není z něho většinou příliš moudrý. Mnohdy se mu nepodaří ani zjistit, do jaké skupiny občanů patří, aby pak podle toho mohl dál hledat v zákoně informace o tom, jak má postupovat a kolik má platit.

Typickým příkladem občanů, kteří se v zákoně „nemajdou“, jsou občané bez zaměstnání, kteří nejsou ani vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání na příslušném úřadu práce. Bud proto, že o zařazení do této evidence vůbec nepožádali, nebo třeba proto, že z ní byli úřadem práce vyřazení. Kam tedy tato skupina občanů patří?

● Pojištění na sociální zabezpečení

Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti stanoví povinnost platit toto pojistné a příspěvek pouze pro tři subjekty, resp. poplatníky — zaměstnavatele, zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. Dohodově pak mohou pojištění (ale pouze na důchodové zabezpečení) a příspěvek platit pouze občané, vykonávající v cizině zaměstnání pro cizího zaměstnavatele.

● Zápočet doby pro důchod

V tomto zákoně skutečně pojem „nezaměstnaný“ nebo „občan bez zaměstnání“ nenajdeme. Ani u těch, kteří jsou ze zákona povinni pojištění platit, ani u těch, kteří je mohou platit dobrovolně. Z toho vyplývá, že platit pojistné sice nemusejí, ale pokud nebudou vedeni jako uchazeči o zaměstnání, nebude se jim tato doba, kdy nebyli zaměstnaní, ani hodnotit

pro důchod. Naopak — pokud budou vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání, bude jim tato doba pro nárok na důchod započtena, a to i když neplatí pojistné. Podle současných předpisů o sociálním pojištění jim bude započtena jako náhradní doba.

● Osoby bez zdanitelných příjmů

Na rozdíl od zmíněného zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti by se již v zákoně o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění tyto osoby bez zaměstnání našly. Nikoliv jako „nezaměstnaní“ nebo „osoby bez zaměstnání“, ale jako „osoby, které nemají příjmy ze zaměstnání, z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti ani příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu podle § 7 zákona o daních z příjmů.“ Čili — jako „osoby bez zdanitelných příjmů.“

Osobami bez zdanitelných příjmů jsou například i ženy v domácnosti. Občanem bez zdanitelných příjmů je ten, kdo nepodává daňová přiznání, protože nepodniká ani nevykonává jinou samostatnou výdělečnou činnost, není ani zaměstnancem apod. Tyto osoby jsou povinny zdravotní pojištění platit.

● Které osoby bez zdanitelných příjmů zdravotní pojištění neplatí

Zdravotní pojištění neplatí pouze ty osoby bez zdanitelných příjmů, které trvale pečují alespoň o 1 dítě do 7 let jeho věku anebo o dvě děti a více dětí do 15 let jejich věku, a dále i osoba bez zdanitelných příjmů, která je odkázána na péči dávatele důchodu, jemuž byl důchod zvýšen právě z důvodu, že je na něj tato osoba odkázána. Za tyto tři skupiny osob bez zdanitelných příjmů hradí zdravotní pojištění stát.

● Co za zdravotní pojištění dostanou

Na základě placení pojistného na všeobecné zdravotní pojištění je těmto osobám bez zdanitelných

příjmů, jakož i dalším plátcům pojistného, poskytována potřebná zdravotnická péče bez nutnosti její přímé úhrady. Péči jim poskytovávají zdravotnickými zařízeními a lékaři za ně těmto zařízením a osobám hradí příslušná zdravotní pojišťovna na základě jimi placeného pojistného.

● Kdy nezaměstnaný platit nemusí a je pojištěn

Nezaměstnaný by nebyl povinen platit zdravotní pojištění pouze v případech, že by byl veden na úřadu práce v evidenci uchazečů o zaměstnání. V tomto případě by za něho zdravotní pojištění hradil stát, a to prostřednictvím ministerstva financí České republiky ze státního rozpočtu na účet Všeobecné zdravotní pojišťovny.

● Zdravotní pojištění a jeho výše

Protože podle zákona o všeobecném zdravotním pojištění jsou zdravotně pojištěni povinně všichni občané, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky — tedy i ti, za které pojištění platí zdravotní pojišťovně stát — jsou ze zákona i nezaměstnaní, kteří nejsou vedeni jako uchazeči o zaměstnání, povinni přihlásit se k pojištění a platit měsíční zálohu zdravotní pojištění, a to 13,5 procenta z minimální mzdy 2200 korun, tj. 297 Kčs.

● Povinnost přihlásit se a platit pojistné

Osoba bez zdanitelných příjmů

hradí pojištění na účet příslušné zdravotní pojišťovny za celý kalendářní měsíc do 20. dne předcházejícího kalendářního měsíce. V měsíci, v němž povinnost platit pojistné této osobě vznikla, musí být pojistné zapláceno do 8 dnů od vzniku této povinnosti. Přitom povinnost platit pojistné takové osobě vzniká ode dne, který následuje po dni, kdy skončila dřívější povinnost platit pojistné. Tedy například, byl-li občan předtím veden jako uchazeč o zaměstnání a platil za něj pojistné stát, skončila povinnost státu za něj platit ode dne, který následoval po vyřazení občana z evidence uchazečů o zaměstnání.

Osoby bez zdanitelných příjmů měly povinnost přihlásit se ke zdravotnímu pojištění do 8. ledna tohoto roku (v Praze byl tento termín prodloužen do 20. ledna tohoto roku). Záloha za leden měla být zaplácena do 8. ledna 1993, záloha za únor musí být zaplácena do 20. ledna 1993.

● Penále při neplacení

Protože řada dotazů se týká také možnosti postihu za nesplnění této povinnosti, je třeba uvést, že za nezaplacení pojistného na všeobecné zdravotní pojištění ve stanovené lhůtě nebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než mělo být zapláceno, je plátec pojistného povinen zaplatit penále, a to ode dne následujícího po dni splatnosti do dne platby včetně za každý den ve výši 0,1 % dlužné částky.

JUDr. Zdeněk Hájek

Právní poradna

● V týdeníku SONDY č. 1 z letošního roku jsem se dočetl, že nemocenské činí 87 % ze započítatelných hrubých výdělků a mělo by se poskytovat od čtvrtého kalendářního dne trvání pracovní neschopnosti. Je tato informace pravdivá?

Tato informace, kterou poskytla Ing. Ženíšková z MPSV ČR, vycházela z vládou schváleného návrhu zákona, kde bylo poskytování nemocenských dávek takto upraveno. Ale již v době, kdy toto číslo týdeníku SONDY spatřilo světlo světa, byla skutečnost jiná. Dne 22. prosince 1992 schválila Česká národní rada zákon o změnách v nemocenském a sociálním zabezpečení a některých pracovních předpisech. Podle tohoto zákona (zákon č. 37/1993 Sb. uveřejněný v čísle 11 ze dne 31. prosince 1992) činí výše nemocenského za kalendářní den 89 % denního vyměřovacího základu. Za první tři dny pracovní neschopnosti činí výše nemocenského 50 % denního vyměřovacího základu. Denní vyměřovací základ však může dosáhnout maximální výše 190 Kčs.

V oblasti nemocenských dávek došlo i k dalším podstatným změnám. Například se nemocenské dávky vyplácejí za kalendářní dny místo za dny pracovní, rozhodným obdobím pro výpočet vyměřovacího základu není již předcházející kalendářní rok, což byla úprava, která v době průběžného nárůstu mezd byla pro pracovníky nevýhodná, ale předcházející kalendářní čtvrtletí. Také denní vyměřovací základ se nepočítá z „čisté mzdy“, ale ze započítatelných příjmů „daňově neočištěných“.

[APA]

● Bude podle současné daňové úpravy půjčka poskytnutá z FKSP nebo sociálního fondu podléhat dani z příjmů?

Podle § 1 odst. 4 b z zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu nejsou půjčky a úvěry předmětem daně. Pouze v případě, že by bylo nákomu na základě rozhodnutí členské schůze (konference) — pokud ovšem tuto možnost zásady pro poskytování půjček v organizaci připouští — prominuto splacení zůstatku půjčky, šlo by o peněžní plnění a částka ve výši prominutého zůstatku by byla předmětem zdanění daní z příjmu.

[APA]

● Jak bude od letošního roku poskytována podpora při ošetřování člena rodiny?

Podpora při ošetřování člena rodiny se bude stejně jako nemocenské dávky poskytovat za kalendářní dny, a to po dobu 9 kalendářních dnů, respektive 16 kalendářních dnů u zaměstnance, který má v trvalé péči alespoň jedno dítě ve věku do skončení povinné školní docházky a je jinak osamělý. Podmínkou pro poskytování podpory při ošetřování člena rodiny je, že dítě nebo nemocný člen rodiny žije se zaměstnancem v domácnosti; splnění podmínky domácnosti se nevyžaduje, jde-li o ošetřování dítěte mladšího 10 let rodicem. Výše podpory při ošetřování člena rodiny se stanoví stejně jako nemocenské, tedy z denního vyměřovacího základu, maximálně z částky 190 Kčs. Výše podpory činí za kalendářní den 87 % denního vyměřovacího základu.

[APA]

Práva akcionářů

INFORMACE NEJEN PRO BUDOUCÍ AKCIONÁŘE, ALE I PRO ZAMĚSTNANCE ZPRIVATIZOVANÝCH PODNIKŮ

Obchodní zákoník v paragrafech 178–183 upravuje práva a povinnosti akcionáře. Povinnost je jediná — splatit upsaný vklad. Tuto povinnost splnili držitelé investičních kuponů vložením svých investičních bodů do koupě nabízených akciových společností.

Akcionář má tři základní práva:

1. Právo na podíl na zisku společnosti (na dividendu), který valná hromada určuje podle výsledků hospodaření k rozdělení. Nestanoví-li stanovou společnosti jinak, je určen tento podíl poměrem jmenovité hodnoty akcií akcionáře k jmenovité hodnotě akcií ostatních akcionářů. K výplátě dividend však nelze použít základního jmění ani rezervního fondu a prostředků, které v souladu s obchodním zákoníkem nebo stanovami společnosti mají být použity k doplnění tohoto fondu.

2. Právo účastnit se valné hromady, hlasovat na ní, požadovat vysvětlení a uplatňovat své návrhy. Valnou hromadu — nejvyšší orgán společnosti — svolává obvykle představenstvo. Koná se jednou za rok a skládá se ze všech na ní přítomných akcionářů. Obchodní zákoník upravuje činnost valné hromady v §§ 184–193.

3. Právo na podíl z majetkové hodnoty zůstatku, dojde-li ke zrušení společnosti s likvidací. Akcionář nemá právo požadovat vrácení svého vkladu v průběhu trvání společnosti ani po jejím zániku. Může však své akcie převést na jinou osobu, může je prodat. Stanovy přitom mohou určit omezení práva převodu akcií na jinou osobu. (af)

Životní minimum od 1. 3. 1993

Protože index životních nákladů zaměstnaneckých domácností vzrostl o více než 10 %, navrhl ekonomičtí ministři vládě v souladu se zákonem č. 463/1991 nové částky určující životní minimum, které by měly platit od 1. března 1993.

Za částku potřebnou k zajištění výživy a ostatních základních potřeb občana se považuje:

- 1020 Kčs měsíčně, jde-li o dítě do 6 let věku,
- 1130 Kčs měsíčně, jde-li o dítě ve věku 6–10 let,
- 1360 Kčs měsíčně, jde-li o dítě ve věku 10–15 let,
- 1470 Kčs měsíčně, jde-li o nezaopatřené dítě ve věku 15–26 let,
- 1360 Kčs měsíčně u ostatních občanů.

O 500 Kčs měsíčně se tato částka zvyšuje, jde-li o občana, který je držitelem průkazu ZTP/P a o stejnou částku 500 Kčs, jestliže zdravotní stav občana vyžaduje dietní stravování.

Za částku potřebnou k zajištění nezbytných nákladů na domácnost se považuje:

- 600 Kčs měsíčně, jde-li o domácnost jednotlivce,
- 780 Kčs měsíčně, žije-li v domácnosti dvě osoby,
- 960 Kčs měsíčně, žije-li v domácnosti tři nebo čtyři osoby,
- 1140 Kčs měsíčně, žije-li v domácnosti pět a více osob. (kk)

Nově v odvodu příspěvků

Odvod podílů z členských příspěvků na OS KOVO od 1. 1. 1993.

Současný stav v odvádění stanoveného podílu z členských příspěvků je celkem uspokojivý. Co však zcela nevyhovuje stávajícím podmínkám je uplatňovaný systém odvodu podílu z členských příspěvků pomocí formulářů A, B, C, D, K tomu, aby bylo možno velmi přesně sledovat včasné odvádění podílu, přistupuje ekonomický úsek FR OS KOVO k následující změně.

Počínaje 1. lednem 1993 mohou základní organizace přestat vyplňovat zmíněné formuláře A, B, C, D. Jejich povinností je uvést na příkazku k úhradě (v případě bezhotovostního platebního styku) ve variabilním symbolu (10 míst) tyto údaje:

1. a 2. údaj: měsíc (období), za které jsou odváděny příspěvky leden = 01, únor = 02, atd.

pokud se provádí platba za delší období než měsíc, uvede se vždy poslední měsíc, za který je platba uskutečňována.

3. až 10. údaj: organizační číslo ZO, která provádí platbu bez prvního dvojciferní (03) a bez pomlčky.

Pokud ZO využívají k placení postovních poukázek, uvedou toto desetinné číslo na díl poukázky, který obdrží OS KOVO. Současně s tímto upozornujeme všechny ZO, že Česká spořitelna přistoupila k přecíslování všech účtů svých klientů. Na všech příkazech k úhradě je proto třeba uvádět namísto dosavadního čísla účtu 5275044-988 NOVÉ ČÍSLO PŘÍSPĚVKOVÉHO BÉZNEHO ÚČTU 62135-988 kód 0800.

V případě nejasností je možno se obracet na ekonomický úsek FR OS KOVO, tel. 02/235 79 26.

Upozornění

Federální rada OS KOVO zaslala všem základním organizacím v České a Slovenské republice mandát pro volbu delegátů připravovaného sjezdu OS KOVO. Základní organizace, které do 15. ledna mandát neobdržely, si jej mohou zajistit na příslušném metodickém pracovišti.

Zádáme všechny výbory ZO OS KOVO, aby do 28. února 1993 zaslaly na správní úseky federální rady OS KOVO vyplněný mandát delegáta na mimořádný sjezd OS KOVO, včetně statistických údajů.

Další zdražení

Již dříve avizované značné zdražení elektřiny, plynu, uhlí hnědého i černého a koksu s platností od 1. ledna 1993 doznalo zatímohlo zmírnutí, takže:

o 5 % (daň z přidané hodnoty) se zvyšují ceny elektřiny, zemního plynu a svitplynu pro domácnosti,

o 12 % se zvyšují ceny tepla a teplé vody pro domácnosti. Nová maximální cena tepelné energie pro domácnosti je 137 korun za čtvereční metr vytápěné plochy za rok nebo 120 korun za gigajoul u dodávek měřených na vstupu,

o 15 % (z toho 5 % daň z přidané hodnoty) se zvyšují ceny hnědého a černého uhlí,

o 15 % (z toho 5 % daň z přidané hodnoty) se zvyšuje cena koksu.

Pro plynárny, elektrárny, teplárny a velkoodběratele jsou ceny stanoveny odlišně. —kk—

DĚTI - ŠKOLY - POPLATKY

Ten kdo má děti, má s nimi starosti, někdy nemalé. V časech, které jsou před námi se takový každý rodič musí smířit s tím, že okruh jeho starostí spojený s dětmi se opět rozšíří o otázky finanční.

Ministerstvo školství přichází s nepříjemnou novinkou, s redukcí hrazení některých školských výdajů a tuto povinnost přesouvá na rodiče. Je třeba představit, že většina z nich se bezprostředně netýká výuky.

V mateřských školách se má zracionalizovat poměr mezi počtem personálu a počtem dětí. Průměrný roční náklad státu na jedno dítě je téměř stejný jako

na jednoho studenta gymnázia. Zvyšování poplatků za školku se nepředpokládá, ministerstvo bude nadále přispívat na jídlo a platit personál. Zde se bude muset více projevit aktivita obcí.

V družinách bude zaveden příspěvek za jejich užívání s ohledem na sociální podmínky dítěte. Předpokládá se, že tento příspěvek se bude pohybovat kolem 50 korun.

Lyžařské kurzy nebudou již povinné, jen možné, ovšem za předpokladu jejich úhrady rodiči dětí.

Kurzy plavání budou zachovány nadále jako bezplatné, avšak jen v takovém rozsahu, ve kterém lze získat potřebné základní znalosti této dovednosti.

Školy v přírodě budou redukovány. Při jejich uskutečňování by měl výrazně vzrůst finanční příspěvek rodičů. Pravomoc v tomto směru bude náležet samotným školám a školským úřadům.

Školní stravování bude i nadále dotováno ministerstvem školství, které však již nebude hradit další růst cen potravin. Cenové zvýšení jídel se přesouvá na rodiče dětí.

Svačinky a vitamín C jsou teprve zvažovány s ohledem na postíženou oblast.

Střední školy budou mít pravomoc přidělovat některé speciální učebnice svým žákům, ostatní

učebnice zřejmě stát platit nebudou. Žáci si je budou požičovat „za své“, resp. za peníze rodičů.

Sportovní školy budou mít zhruba polovinu nákladů hrazenou ministerstvem školství, zbytek část musí pokrýt rodiče, případně kluby, obce, sponzoři.

Základní umělecké školy mohou také počítat s úhradou poloviny nákladů ministerstvem školství, zbytek budou hradit rodiče žáků.

Změn, které rodiče čekají je nemálo. Snad za potěšující by se dal uznanet fakt, že většina těchto změn vstoupí v platnost až se začátkem nového školního roku 1993/1994, tedy již za sedm měsíců. —kk—

KOVÁK Týdeník Odborového svazu KOVO ● Vychází čtyřikrát v měsíci ● Uzávěrka vždy v pondělí ● Copyright 1993 ● Vydává Sdružení České a Moravskoslezské rady OS KOVO ve Vydavatelství a nakladatelství PRÁCE ● Tiskne Liberecká tiskárna Liberec ● Redakční rada: předseda Ing. Zdeněk Škromach, tajemník Jan Bobek, členové — Vítězslav Pospíšil, Jaromír Dožkal, Petr Hána, Alois Jedlička, František Jenčík, Bohumil Moravec, Radko Samánek ● Šéfredaktor: Vítězslav Pospíšil ● Redaktor: František Jenčík ● Sekretariát redakce: Milada Mašinová ● Adresa redakce: nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 ● Telefon a fax: 02 — 336 97 67 ● Cena výtisku 3 Kčs ● Předplatné ročně 144 Kčs ● Rozšiřuje a objednávkový příjímá Vydavatelství a nakladatelství "RÁCE, administrace, Václavské nám. 17, 112 58 Praha 1, telefon 35 40 08, 235 37 32, linka 333 nebo 552 ● Redakce nevyžádáné kopie, fotografie a kresby se nevracují ● Dohledací pošta Praha 07, snížený poplatek povolen MSP Praha, č. j. zn. P/1 6196 ze dne 9. 11. 1970. ● Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha č. j. 1302/92-NP ze dne 6. 11. 1992 ● ISSN 0332 — 9270. 48 751